

ΕΤΟΣ 67ον

24 Μαρτίου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 12 (3434)

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΣΩΤΗΡΙΑ

Δεινό γυμναστή μᾶς προβάλλει σήμερα ἡ Ἐκκλησία, τόν πρωταθλητή τῆς πίστεως ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, γιά νά μᾶς ἐνθαρρύνει στήν ἄσκηση τῶν ἀρετῶν μέσα στό «στάδιο» τῆς μεγάλης Σαρακοστής. Τό βεβαιώνει καί ἕνα τροπᾶριο τῆς ἀκολουθίας του λέγοντας: «Ἡ ἀφυπνιστική γλῶσσα τῆς διδασκαλίας σου ἠχώντας στά αὐτιά μας διώχνει ἀπό τίς ψυχές μας τή ραθυμία».

Δημιουργός καί ἀναηλιόωτος

Ἐξίσου ὅμως ἀφυπνιστική εἶναι καί ἡ γλῶσσα τοῦ ἀποστόλου Παύλου στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα. Μᾶς καλεῖ νά διώξουμε τό σκοτάδι τῆς ἀμέλειας καί νά ἐργαζόμαστε μέ ἐπιμέλεια γιά τή σωτηρία μας. Καί ὁδηγεῖ ὄντως τήν ψυχή σέ πηχτό σκοτάδι ἡ ἀμέλεια, ὅπως τό ἐπισημαίνει καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης. Ἐρμηνεύοντας ὁ Ἅγιος τά λόγια τοῦ Χριστοῦ «ἔρχεται νύχτα πού κανεῖς δέν θά μπορεῖ νά ἐργάζεται», λέει: «Ἡ νύχτα πού ἔρχεται δέν εἶναι τόσο τά χρόνια τοῦ ἀντιχρίστου ἢ ἡ αἰώνια κόπωση, ὅσο ἡ καθημερινή ἀμέλεια τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ». Ἄρα δέν εἶναι κάτι μελλοδικό, ἀλλά κάτι πού ξεκινάει ἀπό σήμερα· ἀπό κάθε μέρα. Καί αὐτή ἡ ἀμέλεια μᾶς προετοιμάζει γιά τήν ἀνυπόφορη καί ὀλέθρια ἀπραξία πού θά ἐπικρατεῖ καί στά ἄλλα δύο.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, γιά νά μᾶς ἐνθαρρύνει στόν ἀγώνα κατά τῆς ἀμέλειας, μᾶς προβάλλει τό μεγαλεῖο τῆς σωτηρίας πού μᾶς χαρίζει ὁ Χριστός. Προηγουμένως ὅμως τονίζει δύο μεγάλες ἀλήθειες γιά τό Πρόσωπο τοῦ Σωτήρα μας: Πρῶτα ὅτι εἶναι Δημιουργός καί Κύριος τῆς ἀλλοτρίας κτίσης καί ἔπειτα ὅτι εἶναι Δημιουργός καί Κύριος τῶν ἐπουρανίων ἀγγελικῶν δυνάμεων, αὐτῶν τῶν ἀνώτερων ἀπό τόν ἄνθρωπο λογικῶν κτισμάτων. Καί χρησιμοποιεῖ ἕναν ὑπέροχο τρόπο γιά νά διατυπώσει τίς ἀλήθειες γιά τήν ταυτότητα τοῦ Μεσσία: Δανεῖζεται χωρία ἀπό τοῦς ψαλμούς, ὅπου μέ γλαφυρή ποιητική γλῶσσα παρουσιάζεται νά μιλάει ὁ Θεός-Πατήρ πρὸς τόν Μονογενῆ του Υἱό.

Τή μαρτυρία ὅτι ὁ Μεσσίας Χριστός εἶναι συνάναρχος καί συνδημιουργός

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. α΄ 10 - β΄ 3)

Ἄγγελοι· τὰ λειτουργικά πνεύματα

Κατ' ἀρχάς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί· αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκὲ ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσώτερος ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραρῶνῶμεν. Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθοποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφρευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἦτις ἀρχὴν λαβούσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

ὅλης τῆς κτίσης μέ τόν Πατέρα του τή λαμβάνει ἀπό τόν ἑκατοστό πρῶτο ψαλμό (στ. 25-27). Ἐκεῖ ἰδιαίτερα τονίζεται ἡ ὑπεροχή τοῦ Σωτήρα Χριστοῦ ἀπέναντι στήν ἄλλογη κτίση, ἀφοῦ εἶναι Δημιουργός της. Καί ἡ μέν κτίση παλιώνει καί φθείρεται, γιά νά ἀλλιάξει καί νά δώσει τή θέση της σέ «καινούργιους οὐρανούς καί καινούργια γῆ» (β΄ Πέτρ. 3,13)· ὁ Χριστός ὅμως μένει ἀναλλοίωτος στοὺς ἀτελεύτητους αἰῶνες. Ὅσο «δέν εἶναι μικρὴ παρηγοριά», ἴσως ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος, «τό νά ξέρουμε ὅτι μᾶς περιμένει καινούργια κατοικία», πολλὺ περισσότερο μᾶς παρηγορεῖ τό ὅτι σέ ὅλες τίς ἄσφατες περιστάσεις τῆς ζωῆς μας ἔχουμε σταθερὸ στήριγμά μας τόν πάντοτε ἀναλλοίωτο Σωτήρα Χριστό.

Ἐπερὶ τῶν ἀγγέλων καὶ Νικητῆς

Τή μαρτυρία γιά τή δευτέρη ἀλήθεια, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἀσύγκριτα ἀνώτερος ἀπό τοὺς ἀγγέλους, τή λαμβάνει ὁ Ἀπόστολος ἀπό τόν ἑκατοστό ἔνατο ψαλμό (στ. 1). Ἐδῶ ἡ ὑπεροχή τοῦ Μεσσία ἀπέναντι στά ἀγγελικά τάγματα ἀναδεικνύεται ἀπό τό ὅτι εἶναι πάντοτε σύνθρονος μέ τόν ὁμοούσιο Πατέρα του· ὄχι μόνο πρὶν ἀλλὰ καί μετὰ τὴν ἐνανθρώπησή του. Τώρα μάλιστα, μετὰ τὴν Ἀνάληψή του, ὁ Πατέρας του ἔχει θέσει ὅλους τοὺς ἐχθρούς του, τόν διάβολο δηλαδή καί τοὺς ὁμόφρονές του, ἠττημένους καί συντετριμμένους «κάτω ἀπό τὰ πόδια τοῦ Υἱοῦ του». Ἡ διατύπωση αὐτή, κατὰ τοὺς ἐρμηνευτές, δέν σημαίνει βέβαια ὅτι αὐτό δέν μποροῦσε νά τό κάνει ὁ Υἱός· ἀπλῶς τονίζει τὴν ταυτότητα γνώμης Πατρός καί Υἱοῦ καί τὴν τιμὴ τοῦ Πατρός πρὸς τόν Υἱό, ὁ Ὅποιος πλέον ἐνδεδυμένος καί μέ τὴν ἀνθρώπινη φύση του συνεχίζει νά συμβασιλεύει μέ τόν Πατέρα του. Μήπως εἶναι μικρὴ ἡ ἐνθάρρυνση καί ἡ ἀσφάλεια πού μᾶς χαρίζει ἡ βεβαιότητα αὐτῆς τῆς συντριπτικῆς νίκης κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς σωτηρίας μας;

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περίκοπῆς

Σύ Κύριε εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν γῆν ἔθεμελίωσες καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί. Αὐτοὶ θά καταστραφοῦν, ἀλλὰ σὺ παραμένεις· ὅλοι θά παλπώσουν σάν ἔνδυμα, σάν μανδύαν θά τοὺς τυλίξης καὶ θά ἀλλαγοῦν. Σὺ ὅμως εἶσαι ὁ ἴδιος καὶ τὰ ἔτη σου δέν θά τελειώσουν. Σέ ποιόν δέ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους εἶπε ποτέ ὁ Θεός, Κάθισε εἰς τὰ δεξιὰ μου, ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου υποπόδιον τῶν ποδιῶν σου; Δέν εἶναι ὅλοι πνεύματα πού ὑπηρετοῦν καὶ ἀποστέλλονται δι' ὑπηρεσίαν χάριν ἐκείνων, πού μέλλουν νά κληρονομήσουν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο πρέπει ἐμεῖς νά προσέχωμεν περισσότερο εἰς ὅσα ἀκούσαμε, μὴ τυχόν ἀπομακρυνθοῦμε ἀπ' αὐτά. Διότι ἐάν ὁ λόγος, ὁ ὁποῖος ἐκπρυχθῆκε δι' ἀγγέλων, εἶχε κύρος καὶ κάθε παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβε δικαίαν ἀνταπόδοσιν, πῶς θά ξεφύγωμεν ἐμεῖς, ἐάν δεῖξωμεν ἀμέλειαν διὰ μίαν τόσον μεγάλην σωτηρίαν; Ἡ σωτηρία αὐτὴ ἄρχισε νά κηρύττεται ἀπὸ τὸν Κύριον, ἔπειτα μᾶς ἐβεβαιώθηκε ἀπὸ ἐκείνους πού τὴν ἄκουσαν.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

Τὴ δόξα αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ δέν τὴν ἔχουν οἱ ἄγγελοι. Δέν συμβασιλεύουν μέ τὸν Θεό. Μόνο ληειτουργοῦν δοξολογώντας τον καὶ διακονοῦν τὴ σωτηρία μας. «Πόσο μεγάλη εἶναι ἡ φροντίδα τοῦ Θεοῦ γιὰ ἐμᾶς τοὺς ἀνθρώπους», θαυμάζει ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος, «νά βάλει ἀγγέλους, δηλαδή ἀνώτερους ἀπὸ ἐμᾶς, νά μᾶς διακονοῦν σ' αὐτὸ τό ὑψηλὸ ἔργο». Στὰ συναξάρια τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας ἀναφέρονται ὄχι σπάνια μεταστροφές στὴ θεογνωσία ἀλλοθρήσκων, ἐπειδὴ εἶδαν ἀγγέλους νά προστατεύουν τοὺς χριστιανούς. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὴν περίπτωση τοῦ μουσουλμάνου Μουσαῖ, γιοῦ τοῦ πασᾶ τῆς Παραμυθιάς, ὁ ὁποῖος ἐπισκεπτόμενος στὴ φυλακὴ τὸν ἅγιο νεομάρτυρα Ἀναστάσιο (1750) καὶ βλέποντας δύο ἀστραπόμορφους ἀγγέλους νά τὸν φρουροῦν, ὁδηγήθηκε στὴν πίστη καὶ ἀργότερα ἔγινε καὶ μοναχός.

Ἄξιοκατάκριτη καὶ ὀλέθρια ἀμέλεια

Αὐτός, λοιπόν, ὁ πάνω ἀπὸ κάθε λογικὴ καὶ ἄλογη κτίση συνδημιουργός καὶ σύνθρονος μέ τὸν Ἐπουράνιο Πατέρα Υἱός τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριος τοῦ κόσμου, ἦρθε καὶ μᾶς μίλησε καὶ μᾶς κήρυξε τὴ δική του σωτηρία. Ὅχι πλῆθον μέσω ἀγγέλων ἢ προφητῶν, ὅπως στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ἀλλὰ αὐτοπροσώπως. Καὶ τό κήρυγμά του μᾶς τό μετέφεραν ἀνόθευτο οἱ αὐτόπτες καὶ αὐτήκοοι μάρτυρες τῆς ζωῆς του, οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, καὶ ἔπειτα οἱ διάδοχοί τους ἅγιοι Πατέρες. Γι' αὐτὴ, βέβαια, τὴ σωτηρία ὁ Χριστός ὄχι μόνο μίλησε, ἀλλὰ καὶ θυσιάστηκε· ἔγινε ὁ ἴδιος Σωτήρας μας.

Καὶ δέν μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τὴν τυραννία τῶν Αἰγυπτίων ἢ ἁλλῶν ἐπίγειων ἐχθρῶν, ὅπως τὸν παλαιὸ Ἰσραήλ. Ἡ σωτηρία πού μᾶς χάρισε ὁ Χριστός εἶναι

24 Μαρτίου 2019: ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ)
«Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
τῆς Θεοτόκου. Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκίας τῆς Πισιδίας (α΄ αἰ.).
Ἦχος: β΄ – Ἑωθινόν: Γ΄ – Ἀπόστολος: Ἑβρ. α΄ 10 - β΄ 3 – Εὐαγγέλιον: Μρ. β΄ 1-12.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 31 Μαρτίου, Γ΄ Νηστειῶν (τῆς Σταυροπροσκυνήσεως)
Ἀπόστολος: Ἑβρ. δ΄ 14 - ε΄ 6 – Εὐαγγέλιον: Μρ. ν΄ 34 - θ΄ 1.

ἀσύγκριτα ἀνώτερη ἀπὸ ἐκείνη τῆ σωτηρία. Ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία εἶναι, κατὰ τὸν ἅγιο Χρυσόστομο, «θανάτου κατάλυσις καὶ διαβόλου ἀπώλεια». Οὕτε μᾶς ξανάδωσε ἀπλῶς κάποια προσωρινὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, ἀλλῆ μᾶς χάρισε «οὐρανῶν βασιλείαν καὶ ζωῆν αἰώνιον».

Πόσο, ἄραγε, ἀξιοκατάκριτος θὰ εἶναι ὁποῖος ἀμελήσει νὰ ἐργασεῖ μὲ προσοχή καὶ φιλότιμο καὶ νὰ συνεργασεῖ μὲ τὸν Σωτῆρα Χριστό γιὰ μιὰ «τέτοιων διαστάσεων» σωτηρία; Μιὰ σωτηρία πού, ἂν τό θελήσουμε, μπορεῖ νὰ κάνει κι ἐμᾶς κατὰ χάριν σύνθρονους καὶ συμβασιθεῖς μὲ ὅλη τὴν ἅγια Τριάδα.

Ἄρχιμ. Β. Λ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Τιμᾶμε τὴν Ὑπέρμαχο Στρατηγὸ τοῦ Γένους,
τὴ Μάνα Παναγιά ὄλου τοῦ κόσμου*

ΥΠΟΔΟΧΗ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΛΕΟΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΙΧΒΙΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Μὲ πνευματικὴ χαρὰ, δοξάζουσα καὶ αἰνοῦσα τὸν Ἅγιο Τριαδικὸ Θεό, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὴν τιμὴ νὰ σᾶς προσκαλέσει στὴν Τελετὴ Ὑποδοχῆς τῆς ἱεῖρας καὶ σεβασμίας Εἰκόνης τῆς Παναγίας τοῦ Τιχβίν τῆς Ρωσίας, παλαιοῦ ἀντιγράφου τοῦ 1700, πού θὰ γίνῃ στὸν Ἱερό Προσκυνηματικὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας τοῦ ὁμωνύμου Δήμου Ἀττικῆς, τὴν ἐπόμενη Κυριακὴ Γ΄ Νηστειῶν-Σταυροπροσκυνήσεως, 31 Μαρτίου 2019, ὥρα 6:30 ἀπογευματινὴ. Θὰ ἀκολουθήσει Κατανυκτικὸς Ἑσπερινὸς καὶ Ἱερά Παράκληση στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο.

Καθημερινά, ἀπὸ τὴ Δευτέρα 1η Ἀπριλίου μέχρι καὶ τὴν Παρασκευὴ 12 Ἀπριλίου, στὸν Προσκυνηματικὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας θὰ τελοῦνται μὲ πρόγραμμα Ἱερῆς Ἀκολουθίας. Ὅσοι ἱερεῖς ἐπιθυμοῦν νὰ διοργανώσουν μὲ τίς Ἑνορίες τους προσκυνηματικὴ ἐπίσκεψη, δύνανται νὰ ἴδθουν μέρος σὲ αὐτές. Γιὰ πληροφορίες μπορεῖτε νὰ ἐπικοινωνεῖτε μαζί μας στὸ τηλ. 210-7272305, fax: 210-7272310, e-mail: internet@apostoliki-diakonia.gr

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωσις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μὲσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr